

ZAŁĄCZNIK NR 1

do Zarządzenia Nr 3/2019/2020

Dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi w Bolminie

z dnia 30.08.2019r.

PROCEDURA OBSERWACJI ZAJĘĆ

w Szkole Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Św. Jana Pawła II w Bolminie

I. Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 31 sierpnia 2017r., poz. 1658)

II. Zasięg obserwacji:

1. Obserwacji podlegają wszystkie formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z uczniami.
2. Formy pracy z rodzicami uczniów
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli, wychowawców i opiekunów.
4. Wszystkie klasy i zespoły uczniów.

III. Celem obserwacji jest:

1. Analiza rozwoju wiedzy, umiejętności i postaw uczniów.
2. Gromadzenie informacji o pracy nauczyciela w celu dokonywania oceny jego pracy lub udzielania pomocy.
3. Inspirowanie i wspieranie nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych.
4. Gromadzenie informacji w procesie ewaluacji i kontroli wybranych obszarów pracy szkoły.
5. Podniesienie jakości pracy szkoły.
6. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
7. Badanie stopnia realizacji podstawy programowej.
8. Przestrzeganie praw ucznia.
9. Kontrola przestrzegania zapisów w Statucie szkoły, w tym WSO.
10. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.
11. Realizacja polityki oświatowej państwa.

IV. W szkole prowadzone są obserwacje:

1. Diagnozująca - w przypadku diagnozy wybranych umiejętności uczniów w danym roku szkolnym - to obserwacja uczniów, ich wiedzy, umiejętności i postaw, służy obserwacji

aktywności (zachowań) uczniów na lekcji, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela

2. Doradczo - doskonaląca (wspomagająca) - to obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, konstrukcji lekcji, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania uczniów do nauki, właściwego oceniania itp. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Problemowa - w przypadku prowadzenia ewaluacji w wybranym zakresie pracy szkoły
3. Oceniająca - w przypadku nauczycieli podlegających procedurze oceny pracy w danym roku szkolnym lub podlegających procedurze oceny dorobku zawodowego za okres stażu w procesie awansu zawodowego
4. Kontrolna (doraźna) - niezapowiedziana, wynikająca z niepokojących symptomów lub skarg rodziców.

V. Szczegółowe cele, tematykę i harmonogram obserwacji na dany rok szkolny ustala dyrektor szkoły i przekazuje do wiadomości nauczycielom do 15 września każdego roku szkolnego.

VI. Obserwację zajęć mogą prowadzić:

1. Dyrektor szkoły.
2. Doradca metodyczny - na prośbę nauczyciela, lub na prośbę dyrektora.
3. Wizytator.
4. Opiekun stażu - zgodnie z ustalonym z nauczycielem odbywającym staż planem współpracy.

VII. Obserwacja (poza doraźną i oceniającą) jest zapowiadana, a jej przebieg jest uzgadniany z nauczycielem podczas rozmowy przed obserwacją.

VIII. W przypadku zajęć, na których prezentowane są osiągnięcia uczniów na obserwację mogą być zapraszani nauczyciele, rodzice (lekcje otwarte).

IX. Obserwację może poprzedzić rozmowa, która odbywa się nie później niż dwa dni przed obserwacją.

W trakcie takiej rozmowy:

1. Ustalone są szczegółowe cele obserwacji.
2. Nauczyciel wypełnia arkusz zawierający temat, cele i przebieg zajęć, które będą podlegać obserwacji (zał.1)
3. Nauczyciel przekazuje osobie obserwującej dokumenty i informacje wynikające z rodzaju i celu obserwacji.

X. W trakcie obserwacji nauczyciel musi posiadać dokumentację wynikającą z charakteru obserwowanych zajęć (dziennik lekcyjny, dziennik zajęć pozalekcyjnych, plan wynikowy, program

nauczania, a dodatkowo w przypadku nauczycieli stażystów i kontraktowych scenariusz lub konspekt lekcji).

XI. W trakcie obserwacji osoba obserwująca zajęcia w żaden sposób nie ingeruje w ich przebieg. Podczas obserwacji dyrektor lub inna osoba obserwująca zajęcia zapisuje spostrzeżenia w przygotowanym arkuszu obserwacji.

XII. Obserwacja zakończona jest rozmową, która odbywa się w ciągu pięciu dni od dokonanej obserwacji. Podczas rozmowy nauczyciel dokonuje samooceny przeprowadzonych zajęć, tj.:

1. ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń;
2. analizuje się przygotowanie do lekcji (zajęć);
3. ustosunkowuje się do przebiegu i wyników lekcji (zajęć);
4. ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na lekcji (zajęciach);
5. analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny.

XIII. Dalsze omawianie obserwowanych zajęć polega na:

1. Wskazaniu mocnych stron zajęć.
2. Omówieniu słabych stron zajęć.
3. Sformułowaniu wspólnych wniosków.
4. Ustaleniu ewentualnych działań doskonalących i terminu ich realizacji.
5. Podpisaniu przez nauczyciela i osobę obserwującą zajęcia arkusza obserwacji.

XIV. Po rozmowie obserwujący ustala z nauczycielem treść zapisów, jakie znajdą się w arkuszu obserwacji lekcji (zajęć) w części „pochwały/zalecenia” i ustalane są dalsze działania zmierzające do korygowania błędów. Nauczyciel wymienione w arkuszu zalecenia realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez obserwującego.

XV. Arkusz obserwacji stanowi wzór, który może być corocznie modyfikowany i wprowadzany do użycia w terminie do 30 września danego roku szkolnego.

XVI. Dokumentacja obserwacji ma charakter służbowy i jest przechowywana przez dyrektora szkoły. Nauczyciel ma prawo wglądu w dokumentację dotyczącą jego zajęć.

XVII. W sprawach nieuregulowanych procedurą ostateczną decyzję podejmuje dyrektor szkoły.

XVIII. Procedura obowiązuje od 1 września 2019 roku.

Załączniki:

1. Arkusz przed obserwacją
2. Arkusz obserwacji lekcji
3. Arkusz obserwacji lekcji w-f
4. Arkusz dyżurów nauczycielskich
5. Arkusz obserwacji uroczystości szkolnych
6. Arkusz obserwacji zajęć z wychowawcą
7. Arkusz obserwacji zebrania z rodzicami
8. Obserwacja zajęć w ramach udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej
9. Lista nauczycieli do zapoznania się z procedurą

Procedura obowiązuje od 1 września 2019r.

Dyrektor szkoły
Małgorzata Markiewicz

ARKUSZ PRZED OBSERWACJĄ

Cel obserwacji

1.Imię i nazwisko nauczyciela.....

2.Data obserwacji Klasa

3.Rodzaj zajęć

4.Planowana tematyka zajęć:

.....

.....

.....

5.Treści z podstawy programowej:

.....

.....

.....

6.Cele ogólne lekcji (w tym treści nauczania zawarte w Podstawie Programowej):

.....

.....

.....

.....

7.Umiejętności, które będą kształcone w trakcie zajęć wynikające z podstawy programowej:

.....

.....

8.Założone cele operacyjne (przewidywane osiągnięcia):

UCZEŃ:.....

.....

.....

.....

9.Zaplanowane metody pracy:

.....

.....

.....

10.Zaplanowane formy pracy:

.....

.....

.....

11.Zastosowane materiały, pomoce dydaktyczne:

.....

.....

.....

12.Zaplanowane sposoby sprawdzenia pracy domowej uczniów:

.....

.....

.....

13.Czy zostaną zastosowane odrębne zadania dla uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce? Jakież?

.....

.....

.....

14.W jaki sposób zostanie dokonane podsumowanie lekcji oraz sprawdzenie stopnia realizacji założonych celów?

.....

.....

.....

15.Planowany przebieg zajęć:

.....

.....

.....

.....

.....

16.Inne uwagi nauczyciela:

.....

.....

.....

Podpis nauczyciela:

Arkusz obserwacji zajęć dydaktycznych

Imię i nazwisko nauczyciela	
Przedmiot/rodzaj zajęć	
Klasa/grupa	
Data hospitacji	
Temat	
Cel hospitacji	

Zakres	Uwagi
1. Temat zajęć zgodny z programem nauczania. Przebieg zajęć zgodny z założeniami (cele, kształcone kompetencje, czas)	
2. U. mieli możliwość poznania celów lekcji. N. upewniał się, czy U. je zrozumieli	
3. N. omówił przebieg lekcji	
4. U. byli zaangażowani	
5. N. indywidualizuje proces edukacyjny	
6. N. tworzy sytuacje sprzyjające poszukiwaniu przez U. różnych rozwiązań	
7. Nauczyciel kształtuje u U. umiejętność uczenia się	
8. N. monitoruje pracę U	
9. U. otrzymują informację zwrotną dotyczącą efektów ich pracy	

10. U. mieli możliwość odwołania się do różnych doświadczeń	
11. N. stwarza możliwość, aby U. mogli uczyć się od siebie nawzajem	
12. U. mieli możliwość podsumowania lekcji	
13. Relacje między N. i U., relacje między U. są prawidłowe	
14. Przestrzeń w klasie jest zorganizowana adekwatnie do sposobu prowadzenia zajęć	

Inne uwagi dyrektora:

Uwagi nauczyciela:

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

ROZMOWA Z NAUCZYCIELEM PO OBSERWACJI

1. Które z najważniejszych umiejętności kluczowe, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia były kształtowane u U. podczas lekcji?

- ✓ czytanie
- ✓ myślenie matematyczne
- ✓ myślenie naukowe
- ✓ umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie
- ✓ umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji
- ✓ umiejętność uczenia się jako sposób zaspokajania naturalnej ciekawości świata
- ✓ odkrywanie swoich zainteresowań i przygotowanie do dalszej edukacji
- ✓ umiejętność pracy zespołowej

2. W jaki sposób N. monitorował nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego U. podczas lekcji? Co wystąpiło na obserwowanej lekcji?

- ✓ sprawdza, czy uczniowie właściwie zrozumieli
- ✓ sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania
- ✓ zadaje pytania
- ✓ prosi uczniów o podsumowanie
- ✓ wykorzystuje techniki badawcze
- ✓ pyta uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy
- ✓ stwarza uczniom możliwość zadania pytania
- ✓ inne, jakie?

.....

.....

3. W jaki sposób N. motywuje U. do aktywnego uczenia się? W jakim stopniu działania N. były skuteczne? Co o tym świadczyło?

.....
.....

4. Czy U. mieli możliwość wykorzystania popełnionych błędów do uczenia się?

.....
.....

5. Jak N. i U. dbają o przestrzeganie przyjętych w szkole zasad?

.....
.....

6. Jak na lekcji uwzględniano zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

.....
.....

7. Inne pytania:

.....
.....

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

ARKUSZ OBSERWACJI LEKCJI WF

Imię i nazwisko nauczyciela.....

Data obserwacji Klasa

Temat.....

.....

Miejsce zajęć:

Cele lekcji:

A – umiejętności

B – motoryczność

C – wiadomości

D – postawy

Metody nauczania:

Formy pracy:

Tok lekcji (czas): dobór ćwiczeń w poszczególnych częściach

Część wstępna

Część główna

Część końcowa

Obserwacja pracy nauczyciela:	Uwagi:
Przygotowanie miejsca ćwiczeń	
Dobór tematu lekcji	
Uświadomienie uczniom celu i zadań lekcji	
Realizacja celów lekcji	
Etapy lekcji (tok lekcji)	
Dobór metod nauczania do zadań lekcji	
Dobór środków dydaktycznych do zadań lekcji	
Wykorzystanie środków dydaktycznych	
Różnorodność zastosowanych metod i form	

Organizacja pracy (manewrowanie grupą, aktywizacja)	
Gospodarowanie zasobem sił uczniów (krzywa natężenia)	
Stosowanie pozytywnych wzmocnień	
BHP podczas zajęć	
Wykorzystanie czasu zajęć	
Przekazywanie informacji	
Zaangażowanie nauczyciela	
Postawa (sposób objaśniania, dykcja, modulacja głosu, sprawność osobista)	

Obserwacja ucznia:	Uwagi:
Interakcja N-U (atmosfera)	
Dyscyplina	
Sprawność reagowania	
Takt pedagogiczny	
Zrozumienie instrukcji	
Zaangażowanie	
Interakcje (U-U, U-U-U, itp.)	
Realizacja zadań	
Stopień opanowania zadań	

Komentarz obserwującego zajęcia:

.....

.....

.....

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

ARKUSZ OBSERWACJI DYŻURÓW NAUCZYCIELSKICH

1. Imię i nazwisko nauczyciela:

2. Data obserwacji:

Lp.	Przedmiot obserwacji	Wyniki obserwacji
1.	Obecność	
2.	Aktywność- nauczyciel stoi, chodzi	
3.	Efektywność - reagowanie na niewłaściwe zachowanie uczniów - stopień egzekwowania obowiązujących w szkole zasad - skuteczne rozwiązywanie trudnych sytuacji - eliminacja zabaw zagrażających zdrowiu ucznia - kontrolowanie zachowania uczniów w sanitariatach - troska o ład i porządek w miejscu pełnienia dyżurów (ustawienie plecaków, usuwanie śmieci do koszy)	
4.	Występowanie niepożądanych zachowań nauczyciela: - rozmowa z uczniem (niezwiązana z interwencją) - rozmowa z innym nauczycielem - rozmowa z rodzicem - inne	
5.	Przestrzeganie zasad etyki pracy nauczyciela	
6.	Przestrzeganie praw dziecka	
7.	Przestrzeganie zasad bhp	
8.	Spostrzeżenia, uwagi	
9.	Zalecenia	

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

ARKUSZ OBSERWACJI UROCZYSTOŚCI/IMPREZY SZKOLNEJ

Rodzaj/nazwa imprezy	
Nauczyciele przygotowujący uroczystość/imprezę	
Uczniowie biorący udział w uroczystości	
Termin i miejsce odbycia uroczystości/imprezy	
Odbiorcy – uczestnicy	
Uroczystość/impreza wynika z kalendarza imprez szkolnych / z inicjatywy n-li organizatorów	

Uwagi i spostrzeżenia z przebiegu uroczystości/imprezy				
Elementy podlegające ocenie	poziom bardzo wysoki	poziom dobry	poziom dostateczny	poziom niski
• przygotowanie organizacyjne				
• jakość i zawartość merytoryczna				
• zaangażowanie uczniów i n-li				
• estetyka i wyraz artystyczny				
• wystroj wnętrza, estetyka rekwizytów				

Wnioski /zalecenia

Data	Podpisy nauczycieli	Podpis dyrektora prowadzącego obserwację

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ Z WYCHOWAWCĄ

1. Imię i nazwisko nauczyciela:

2. Data obserwacji:

3. Klasa/oddział:

Lp.	Przedmiot obserwacji	Wyniki obserwacji
1.	Cele lekcji zgodne z programem wychowawczo-profilaktycznym	
2.	Cele lekcji sformułowane w języku ucznia, uświadomione uczniom	
3.	Stopień osiągnięcia celów lekcji	
4.	Stosowanie różnorodnych form i metod umożliwiających integrację zespołu klasowego oraz opanowanie wiedzy, umiejętności.	
5.	Efektywność uczenia się uczniów: - rozumienie poleceń - aktywność - samodzielność - współpraca w grupie - właściwy dobór pomocy dydaktycznych	
6.	Relacje interpersonalne: - podmiotowe traktowanie uczniów, przestrzeganie praw dziecka - stosowanie pozytywnych wzmocnień, motywowanie - sprzyjająca pracy atmosfera - zachowanie właściwej dyscypliny	
7.	Przestrzeganie zasad bhp	
8.	Efektywność wykorzystania czasu zajęć	
9.	Spostrzeżenia, uwagi	
10.	Zalecenia	

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

ARKUSZ OBSERWACJI ZEBRANIA Z RODZICAMI

1. Imię i nazwisko nauczyciela:

2. Data obserwacji:

3. Klasa/oddział:

4. Liczba rodziców obecnych na zebraniu:

Cel: Sposób i efektywność prowadzenia zebrania z rodzicami

Lp.	Przedmiot obserwacji	Wyniki obserwacji
1.	Przygotowanie sali	
2.	Punktualność rozpoczęcia zebrania	
3.	Oczekiwanie na nauczyciela w sali	
4.	Przedstawienie rodzicom celu spotkania	
5.	Omówienie programu zebrania	
6.	Treści przekazywane rodzicom podczas zebrania	
7.	Sposób komunikowania się z rodzicami	
8.	Reakcje rodziców na przekazywane komunikaty	
9.	Reakcje nauczyciela na komunikaty przekazywane przez rodziców	
10.	Sposób prowadzenia ewentualnej dyskusji	
11.	Sposób rozwiązywania ewentualnych problemów (dochodzenie do konsensusu)	
12.	Informacje o stopniu realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego	
13.	Omówienie aktualnej sytuacji wychowawczej klasy	
14.	Omówienie postępów uczniów, podkreślenie ich osiągnięć	
15.	Prowadzenie indywidualnych rozmów- stworzenie odpowiednich warunków do tego celu	

16.	Informacje o przewidywanych ocenach półrocznych i rocznych	
17.	Atmosfera zebrania	
18.	Protokołowanie zebrań	
19.	Spostrzeżenia, uwagi	
20.	Zalecenia	

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

**OBSERWACJA ZAJĘĆ W RAMACH UDZIELANIA UCZNIOM POMOCY
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**

Imię i nazwisko nauczyciela prowadzącego:

Data obserwacji:

Grupa:

Lp.	Przedmiot obserwacji	Wyniki obserwacji
1.	Zgodność celów z programem zajęć	
2.	Uświadomienie uczniom celów zajęć, podanie ich w języku zrozumiałym dla ucznia	
3.	Realizacja celów zajęć	
4.	Właściwe rozmieszczenie poszczególnych ogniw zajęć w czasie	
5.	Ekonomiczne i efektywne wykorzystanie czasu	
6.	Stosowanie różnorodnych metod i form pracy z uczniem	
7.	Wykorzystanie pomocy dydaktycznych	
8.	Zaangażowanie uczniów	
9.	Motywowanie uczniów, stosowanie pozytywnych wzmocnień	
10.	Przestrzeganie zasad etyki pracy nauczyciela	
11.	Przestrzeganie praw dziecka	
12.	Zapewnienie bezpieczeństwa podczas zajęć, stosowanie zasad bhp	

13.	Spostrzeżenia, uwagi	
14.	Zalecenia	

Podpis nauczyciela:

Podpis dyrektora:

Do wiadomości:

1. Banasik Karolina –
2. Cieślik Paulina –
3. Chrabąszcz Dorota –
4. Drabik Małgorzata –
5. Gierczak Karolina –
6. Gil Anita –
7. Gruszka Przemysław –
8. Grzyb Monika –
9. Gołuch Sylwia –
10. Hańćko Anita –
11. Krajewska Ewa -
12. Kasprzyk Małgorzata –
13. Król-Kruk Halina –
14. Kuta Urszula –
15. Luty Jolanta –

- 16. Mazur Zdzisława –
- 17. Skrobot Agnieszka –
- 18. Smutek Dariusz –
- 19. Zielińska Ewa –
- 20. Dąbska-Wojcieszynska Alicja -